

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannawski.*

N° 214. — We Wtorek dnia 13. Września 1836.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dn. 10. Września.

J. K. M. Xiążę Wilhelm (syn N. Pana) udał się do Koblencyi.

J. K. M. Xiążę Karol udał się do okolic nadreńskich a J. K. M. Xiężna Karolowa do Wejmaru.

JO. Xiążę panujący Brunświcki udał się do Brunświku.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 7 Września.

JO. Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Namiestnik Królewski, wyjechał dnia 4. b. m. do Kowna.

General-Adjutant Berg wyjechał do Kowna, a Xiążę Kozłowski R. Radca Stanu przybył z Petersburga.

JW. General jazdy, General-Adjutant Hr. Wincenty Krasieński, przybył z Petersburga do Opinogóry.

Heroldya.

W zamiarze wykonania przepisów prawa o szlacheństwie w Królestwie Polskiem, stosownie oraz do art. 3 Organizacyi, przez Radę Stanu

przepisanęj, podaje niniejszem do powszechnej wiadomości: 1) Iż w dniu dzisiejszym rozpoczynając swoje czynności w przeznaczonym sobie miejscu urzędowania, to jest w pałacu Namiestników, przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr. 387 położonym, nieprzerwanie odtąd trudnić się będzie załatwianiem przedmiotów, szlacheństwa dotyczących, na podstawie przepisów wzmiankowanego dopiero prawa, w 19 tomie Dziennika Praw, od 187 do 289 karty zamieszczonego. 2) Iż Komitet Szlachecki, d. 25. Lipca 1832 r. ustanowiony, do czasu ogłoszenia nowego prawa, dowody szlacheństwa rozpoznający, jest rozwiązany. Następnie, w myśl art. 7 i 55 tegoż prawa, tudzież art. 3 Organizacyi stanowi: Iż zakreślony do udowodnienia szlacheństwa dla osób przebywających w Królestwie Polskiem lub w Rossyi przeciąg czasu jednorooczny, zaś dla przebywających, z dozwoleńm tutejszego Rządu, za granicą, przeciąg czasu dwuletni, liczyć się ma, pod rygorem nieodzownej prekluzyi, od dn. 1. (13.) Września r. b. 1836., a to tak względnie podać do JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, jako względnie podać do Heroldyi i do Deputacyi szlacheckich, według cytowanych artykułów, zanosić się mających. Nakoniec, w tem co się tyczy dodatkowych dowodów szlacheństwa, których złożenie dozwolone jest artykułem 5.

Prawa w przeciągu sześciu miesięcy, od daty doręczenia stronie odmownej decyzji Heroldyi; niemniej w tem co się ściąga do sposobu podawania prośb i opłat portoryi, Heroldyi w myśl artykułów: 15, 18, 87, 88 i 89 Organizacyi, wskazuje prawidła następujące: Odmowne decyzje Heroldyi wraz z dowodami przesyłane będą właściwym Kommissarzom Obwodowym, celem wręczenia onych stronom właściwym, z przygotowaniem przez Kancellaryą Heroldyi pokwitowaniem. Kommissarz Obwodowy wezwie podającego na dzień oznaczony do odebrania rezolucyi łącznie z dowodami, otrzyma od niego na przygotowaniu podpis odbioru, własnoręczność takowego podpisu zaświadczy i pokwitowanie prześle Heroldyi. Podający prośbę o przyznanie szlachectwa, winien do niej załączyć dowody, na których żądania swoje opiera. Wyrazi w niej imię, nazwisko, stan lub urząd, miejsce i Obwód zamieszkania, niemniej oświadczenie: w którego Województwa księgach zapisanym być pragnie. Nadto, do każdego podania przyłączoną być ma podpisana przez podawcę w dwóch exemplarzach specyfikacya dowodów przedstawionych Heroldyi. Wszystkie podania prywatnych, zgłaszających się do Jasnie Oświeconego Namiestnika lub Heroldyi, pisane być mają na papierze stemplowym ceny dwóch złotych. Przedstawienia Kommissyj Wojewódzkich o rozpoznanie dowodów szlachectwa osób, które z mocy artykułu 55go prawa za pośrednictwem tych władz prośby do Heroldyi zanoszą, podobnież na dwu-złotowym papierze stemplowanym czynione być powinny. Oryginalne dowody obłożyć należy skasowanym papierem stemplowym tyciogroszowym, kopie zaś, wyciągi i wypisy, na właściwym stemplu pisane i podawane być mają. Pod względem portoryi, prywatni w interesach szlachectwa do którejkolwiek władzy przez pocztę z podaniami swemi zgłaszający się, obowiązani są właściwie porto opłacać. Korrespondencye w tychże samych przedmiotach pomiędzy władzami wolne są od opłat portoryi. Obwieszczenie niniejsze, dla pewniejszego dojścia do powszechnej wiadomości, ma być przez pisma publiczne i Dzienniki Wojewódzkie ogłoszonym. — Działo się na posiedzeniu Heroldyi w Warszawie dnia 6. Września 1836 roku. — (Tu podpisy.)

F r a n c y a

Z Paryża, dnia 3. Września.

Sióswonie do Journal de Paris znalaziono przy onegdajszém badaniu domu na ulicy Ś. Sebastjana 860 nabojów, 471 kul, i funt prochu i 16 sztyletów, z pomiędzy których 3 jeszcze nie były zupełnie wykonane. Owe

11 osób, które przyaresztowano, były w sztylety opatrzone i tak dzielny stawily opór, że dwóch sierżantów rany odniosło.

Postanowienia Królowej Hiszpańskiej pod względem proklamacyi ustawy z r. 1812 jako też utworzenia nowego Ministeryum nadeszły do Barcelony dn. 20. Sierpnia. Vapor winszuje Królowej szczęścia, że ucha swego dla potężnego głosu całego narodu dłużej nie zamykała, i cieszy się że okropne przesilenie, w którym się Hiszpania znajdowała, tak prędko przeszło. Ustawę z r. 1812 chciano d. 25. powtórnice proklamować. — Vapor nie wspomina ani o chorobie Generała Miny (o którym jednak wiemy, że już kona) ani o powtórném ukazaniu się licznych hufców Karolisowskich w prowincyi. Żąda zaś, żeby „bezpieczne“ Ministeryum Isturiza pod sąd narodu oddano. „Wspaniałomyślnie wybaczenie (powiada) byłoby tą razą nieostrożnością. Zresztą nieżądamy nawet głów dawniejszych Ministrów; przestajemy na tém, jeżeli ciasne więzienie za polityczną ich śmierć nam ręczyć będzie. Po tym odstrasżającym przykładzie nie chcemy rozszerzeń naszych dalej posuwać; puścimy to, co się stało, w zapomnienie i tylko myśleć chcemy o wytepieniu „podłych niewolników“ Don Carlosa; wzywamy więc wszystkich Liberalistów każdej barwy, ażeby pod cieniem drzewa wolności dali sobie pocałowanie zgody i odtąd szczerą jedność nawzajem sobie poślubili.“

Z dnia 4. Września.

Król przybywszy wczoraj do stolicy przyjmował po kolei Hrabie Molé, Generała Sebastiani i Pana Guizot. Przed powrotem N. Pana do Neuilly odbył Hr. Molé powtórną z nim rozmowę. Dzisiejszy dziennik Sporów zawiera o obecném przesileniu ministeryalném tylko następujące słowa: „O składzie ministeryum zbywa na bliższych wiadomościach.“ (Do tego artykułu dołącza gaz. Rządowa z dnia 11. Września następujący przypisek: „Stósownie do późniejszych do Berlina nadeszłych wiadomości, Hr. Molé mianowany został Prezesem Rady i Ministrem spraw zagranicznych, P. Guizot Ministrem oświecenia publicznego, P. Persl W. zachowawcą pieczęci a P. Gasparin Ministrem skarbu. Reszty ministrów jeszcze nie wymieniają.“)

Wczoraj przedsięwzięła policya badanie w domu kupca, winem handlującego, na ulicy St. Antoine i znalazła tam kilkanaście sztuk broni i mnóstwo nabojów.

A n g l i a

Z Londynu, d. 3. Września.

W Morning-Advertiser czytamy: Wedle upowszechnionój pogłoski, wyda na-

ród Angielski na korzyść wychodźców Pol-
skich, w Anglii przebywających, odezwę.
Kancelarz albowiem Izby Skarbowej, P. Spring-
Rice, wzbrania się udzielać wsparcia pienię-
żnego przybyłym tu od roku przeszłego wy-
chodźcom; chce on tylko spisy dawniej mu
podane uznać za ważne a przewyżkami sam
polubownie zarządzać. Na poparcie postano-
wienia tego przytacza rząd tę przyczynę, iż
gdyby nowoprzybyłym wychodźcom wypłacał
zapomóżki pieniężne, wszyscy na ładzie sta-
łym będący wychodźcy zachęceni tą szczenio-
wliwością do Anglii przybyli, a tak ujrzałby
się ten kraj w nieprzyjemności bycia obarczonym
wygnańcami.“

H i s z p a n i a.

Z Madrytu, dnia 24. Sierpnia.

Nadwyszczajny dodatek do wczorajszej Ga-
zety dworskiej zawiera następującą prokla-
macją Królowej Regentki do narodu
hiszpańskiego: Chwila i charakter pier-
wiastkowy ostatnich wypadków wpoili we mnie
przekonanie, że to tylko były odrębne i prze-
mijające usiłowania, podsycane osobistością,
namiętnościami lub wążem wzburzeniem umy-
słów. Tak tedy sądziłam być moją powinno-
ścią starać się o utrzymanie istniejącego po-
rządku i trzymać się aż do całkowitego ukoń-
czenia reform politycznych przełożonego wam
już planu, i dla tego działając w tym duchu
aż do tej chwili. Byłabym to i nadal jeszcze
uczyniła, gdybym się nie była wyraźnie o
ogólnem waszém przekonała życzeniu. Skoro
Andaluzya i Aragonia, Kastylia i Esremadura
ogłosiły się za konstytucyą z 1812. roku ob-
wołaną w Kadyxie, zażądała téjże i stolica
państwa, gdzie z trudnością tylko krok takowy
wszcząć zdołano. Widziałam, z jakim
wstrętem będący w koło mnie waleczni żoł-
nierze tłumili z rozkazu uczucia ludu, któremi
sami oddychali. Wśród takich okoliczności
i dla niedania przyczyny do nowego nieładu
zaprzysięgłam konstytucyą z 1812. roku i roz-
kazałam, aby ją w całym kraju zaprzysiężono.
Hiszpanie! nie tajne mi zarzuty czynione tej
szczonej konstytucyi w kraju i za granicą.
Daleką będąc od wzoru samej doskonałości
zdolna jest przyjąć wszelkie potrzebne zmiany
i ulepszenia. Nie ma ani jednego rozumnego
człowieka, nawet między najgorliwszymi zwol-
ennikami tej konstytucyi, którzyby nie uznali
potrzeby zmiany téjże, a nawet i prowincye,
co się za nią ogłosiły, potrzebę tę uznały.
Cieszymy się więc lubą nadzieją, że ostrożność
i mądrość Korteżów, których właśnie teraz
w tym celu zwolują, dokonają tego wielkiego
dzieła, Hiszpanie! Nie idzie tu bynajmniej

o powiększenie niektórych prerogatyw i wzno-
wienie nienawistnych przywilejów. Porządek
i dobro publiczne zastosowane do potrzeb kra-
jowych i europejskiej wolności, oto główny
cel tej rewizyi. Tak tedy konstytucyą z 1812.
roku jest znowu prawem fundamentalnym pań-
stwa. Któżby dziś mógł powątpiewać, aby
ciągle nie miała być przedmiotem waszego za-
miłowania i troskliwości? Hiszpanie! konsty-
tucyą z 1812. roku jest pomnikiem narodowej
godności i niepodległości; ułożyście i zaprzysię-
gliście ją; zwyciężaliście pod jej skrzydłami,
a gdy przelęknione orły Napoleona pierzchnęły
z tej uświęconej ziemi, konstytucyą ta czuwała
nad losem Hiszpanii. Ani czas, ani złość, ani
tęż polityka nie mogą jej tego zaszczytnego
wydrzeć stanowiska, a okropne zmiany, jakim
odtąd ulegała, nie mogły pamiętać jej z szla-
chetnych serc waszych wygładzić. Dzieło zni-
szczone na pozór wzniosło się z pośród gru-
zów i konstytucyą ożyła w oczach zdumionego
świata. Niech żyje konstytucyą! Niech żyje,
aby była godłem zwycięstwa w niniejszej wal-
ce, jak niem była po narodzeniu swoim! Hi-
szpanie! Pokażcie teraz całej Europie, że,
mimo wszelkich oszczerstw kochacie konstytu-
cyą i bronić jej potraficie. Wypadek nie mo-
że być wątpliwy. Konstytucyą ożywi na nowo
waszę siłę i sprawi, że z ochotą ponosić bę-
dziecie ofiary, jakich położenie wasze wyma-
ga. Na próżno pochlebiać sobie będą nasi
nieprzyjaciele, że wypadek ten ma w sobie
zaród rozprzężenia i niezgody. Zwiększona
natarczywość, z jaką im się dacie we znaki,
przekona ich, że się rzecz ma inaczej, i że
ich zniszczenie będzie skutkiem waszego szla-
chetnego zapału. Tego się téż spodziewam
po szlachetnym narodzie, któremu panuję, a
zaufanie moje do niego nie zna granic. No-
wość ta niezachwieje tronu mojej dostojnej
córki, ówzsem go utwierdzi, dając mu za
podporę waszą wierność a za podstawę kon-
stytucyą, podobnie jak się rzecz miała za cza-
sów uwieżionego Króla. Hiszpanie! Niechaj
to polityczne prawo, które teraz wszyscy za-
prysięgamy, będzie rękojmnią trwałej i świętej
zgody. Moc nasza polega na zgodzie, a od
waszej mocy moja zawisła. — Madryt, d. 22.
Sierpnia 1836. (podp.) Marya Krystyna.

Z dnia 27. Sierpnia.

Wyznaczono wielką nagrodę dla tego, któ-
ryby władzy doniósł, gdzie się dawniejsi Mi-
nistrowie Isturiz i Galiano ukrywają. Jeżeli
odezwa ta nie wyda skutku, wszyscy ci, któ-
rzy im dają przytułek albo znając miejsce ich
pobytu o tém nie donoszą, zostaną poczyty-
wani za nieprzyjaciół istniejącej ustawy i uzna-

ni winnymi zbrodni obrażonego majestatu ludu.

Multan i Wołoszczyzna.

Journal de Francfort zawiera następujące pismo z Jass z dn. 18. Sierpnia: Ostatnie nadzieje naszej tak nazwanej opozycji zniszczone. Podczas bowiem gdy najbardziej obwiniała rząd i hospodara, obraziła zarazem i dwory, które, jeżeli takowe nieład i zbrodnie cierpiały, same się współwinowajcami stawały, ponieważ wszystkie nadwergżenia traktatów, które im zarzucano, nie mogły na żaden sposób nastąpić bez wiedzy Konsulatu cesarskiego w Jassach. Wiemy z dobrego źródła, że wszystkie potwarcze pisma, przesłane przez nieukontentowanych Bojarów N. Cesarzowi Rossyjskiemu, zwrócone im zostały, a Pan Baron Rückmann oświadczył im, że podobne pisma w przyszłości już więcej przyjmowane nie będą. Trzeba im się, dodał, prawom poddać, i siły swoje raczej dla dobra kraju połączyć, nie zaś takowe przez dogadanie swemu interestowi prywatnemu rozdrabniać. W przeciwnym razie ściagną na siebie nieukontentowanie obydwóch dworów. Oświadczenie to zrobiło, jak się zdaje, niejakiś na nich wrazenie. Najrostrópniejsi porzucili sprawę szkodliwą dla kraju. Dwóch lub trzech, najbardziej skompromitowanych, zamyśla podróż odprawić i toto jest zapewne, co niedawno temu Gazeta powszechna, ów organ najohydniejszych oszczerstw, przed jakimczasem nazwał wyjściem 180 Bojarów. Sami członkowie opozycji żalują, że wspomniany dziennik umieszcza bezimiennie korespondencje, jakoby takowe z pióra mężów opozycji wypłynęły, które przez swoją popędliwość i niedorzeczność hańbę tylko na swych autorów ściągają i sprawie, której bronią, niezmiernie szkodzą. — Trzy rossyjskie bataliony z Sylistryi przechodziły przez Multan i udają się do Podola. Równie władze jak i mieszkańcy tego Xięstwa przyjmowali ich z serdecznym uczuciem, a N. Cesarz Rossyjski o tém zawiadomiony, oświadczył Xięciu Stourdzie zupełne z tego powodu zadowolenie. — Dnia 13. rozwinięto tu po raz pierwszy banderę Konsulatu greckiego. Konsul grecki, Pan Mano, kazał przy tej sposobności odśpiewać hymn: „Ciebie Boże chwalimy“, na którymto nabożeństwie znajdowali się: Baron Rückmann, Sekretarz Stanu Multan, Reprezentanci innych dworów i wszyscy greccy poddani. Uroczystość ta tém bardziej była zajmującą, gdy właśnie w Jassach powstanie się rozpoczęło 1821. roku, któremu Grecya swoją niepodległość zawdzięcza. Xiążę Wittgenstein, syn

Feldmarszałka tego nazwiska, przybył tu z Wiednia na statku parowym i udaje się do dóbr swoich na Podolu. — W górzystej części Multan ciągle zimna wiele szkód prządziły, lecz w głębi kraju sprzęt zboża i siana pomyślnie wypadł. I winnice pomyślniejszy obecnie wystawiają widok, a ceny zboża w ogóle w górę poszły.

Pragnąc usposobić własne dzieci, najalem blisko tutejszego gimnazyum lokal wygodny i zdrowy na ulicy Jezuckiej pod Nrem 217. i mam zamiar od 1. Października r. b. przyjąć na stancją i stół kilku studentów za umiarkowaną cenę. Polecając mnie łaskawej publiczności oświadczam, iż będę miał ścisły dozór nad powierzoną mi młodzieżą, na żądanie udzielić jej języków i wiadomości do gimnazyum i innych instytutów przysposabiających, oraz starać się nie przestanę odpowiedzieć w każdym względzie zaufaniu we mnie położonemu.

P o p ł a w s k i.

L e k c y a t a ń c a.

Zachęcony łaskawem zaufaniem szanownych rodziców, którzy mi przeszłej zimy dzieci swe w naukę tańca poruczyć raczyli, donoszę uniżenie, iż nowy kurs nauki tańca rozpoczenie się u mnie dnia 16go Października r. b. — O warunkach lekcyi dowiedzieć się można u Pana Registratora Wilke na Jezuckiej ulicy Nr. 220. i w mojem pomieszkaniu u Pani Neyman Nr. 23. na Chwaliszewie.

J u l i u s z B e r g, tancmistrz.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 10. Września 1836.	Papierami	Gotowizną
Oblig długi państwa	102½	101½
Oblig bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	102½	102½
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	104	—
Wschodnio-Pruskie	103½	—
Szląskie	—	106½